

İSVEÇ KRALLIĞI

DÖNEMSEL DIŞ TEMSİLCİLİK RAPORU

Raporlama Dönemi: 2022 Temmuz-Eylül

Raporu Hazırlayan: Stokholm Ticaret Müşavirliği

Ticaret Müşaviri: Gökhan ÖRNEK

Tablo 1- İsveç Ekonomisine İlişkin Temel Göstergeler

Ülke Adı	2020	2021	2021/2020 % Değişim	2021 (01-09)	2022 (01-09)	2022/2021 (01-09) % Değişim
GSYİH (Cari Fiyatlar -Milyar \$)	538	628	16,7	-	-	-
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar - %)	-2,8	4,8	271,4	2,0 (Q3)	0,6 (Q3)	-70,0
Kişi Başına Düşen GSYİH (Cari Fiyatlar – \$)	51.800	60.084	16,0	-	-	-
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)*	0,5	4,1	720,0	3,1 (10)	9,3 (10)	300,0
İşgücü (Milyon)	5,1	5,1	-	5,1 (10)	5,2 (10)	2,0
İşsizlik Oranı (%)*	8,3	8,2	- 1,2	7,6 (10)	7,1 (10)	-6,6
Dış Ticaret Dengesi (Milyar \$)	5,5	2,7	-46,0	3,1	-2,8	-190,3
İhracat (Milyar \$)	155,1	189,7	22,3	139,0	147,8	6,3
İthalat (Milyar \$)	149,6	187,0	25,0	135,9	150,6	10,8

Kaynak: İsveç İstatistik Kurumu

Müşavirlik notu: Veriler İsveç İstatistik Kurumu'ndan İsveç Kronu olarak temin edilmiş olup, İsveç Merkez Bankası dönem ortalama kurları esas alınarak ABD Dolarına çevrilmiştir. Bazı göstergeler için açıklanmış olan daha güncel verilere de raporda yer verilmiştir.

DEĞERLENDİRME

İsveç dünyadaki en gelişmiş ülkeler arasında yer almaktadır. İnovasyon, sürdürülebilirlik, birlikte yaratma ve eşitlik odaklı yaklaşımı esas alan dinamik bir ekonomiye sahiptir. İş ortamı, sürdürülebilirlik, küresel rekabetçilik, dil becerileri, verimlilik ve inovasyon gibi pek çok uluslararası endekste İsveç en üst sıralarda yer almaktadır. Uzun dönemli politikalar ve küresel yaklaşım sayesinde İsveç ekonomisi istikrarlı bir görüntü sergilemektedir.

İsveç 10,5 milyon nüfusu ile orta büyüklükte bir ülke olarak değerlendirilebilecek olmakla birlikte, 2021 yılı verilerine göre 628 milyar ABD Doları Gayrisafi Yurt İçi Hasılası (GSYİH), 60.084 ABD Doları gibi yüksek kişi başına düşen milli gelir düzeyi, 376,7 milyar ABD Doları dış ticaret hacmi ile ekonomik ve ticari açıdan önemli bir pazardır.

İhracata dayalı bir ekonomik büyüme politikası olan İsveç'te büyümenin temel dinamikleri güçlü ihracat, yatırımlar ve tüketimdir. Büyümenin temelindeki bu dinamikler, covid-19 pandemisi kaynaklı küresel ekonomik durgunluktan 2019 ve 2020 yıllarında olumsuz etkilenmiştir. Bununla

birlikte İsveç ekonomisi 2021 yılında yıllık % 4,8 oranında büyüme sergilemiştir. 2021 yılında kurdaki (SEK/\$) olumlu gelişmelerin de etkisiyle GSYİH 628 milyar ABD Dolarına ulaşmıştır.

2022 yılının ilk çeyreğinde büyük ölçüde net ihracat kaynaklı olarak % 0,8 oranında daralan İsveç ekonomisi, 2. çeyrekte % 0,9, 3. çeyrekte ise % 0,6 oranında büyüme sergilemiştir. 3. çeyrekteki büyüme büyük ölçüde makine ve teçhizat yatırımlarının da etkisiyle gayri safi sermaye oluşumlarından kaynaklanmıştır. 2021 yılının 3. çeyreğiyle kıyaslandığında ise İsveç GSYİH'sı % 2,5 artış göstermiştir. Anılan dönemde ihracat 0,5, ithalat 1,0 puan artarken, toplamda net ihracat GSYİH büyümesi üzerinde 0,2 puanlık olumsuz bir etki yaratmıştır. İsveç'in nüfusu Eylül 2022 tarihi itibarıyla 10.508.669'dur. GSYİH ve kişi başına düşen GSYİH için 2022 yıllık rakamlarının açıklanması beklenmektedir.

İsveç, genel olarak enflasyon oranında oldukça düşük-durağan bir profil izlemekte ve enflasyon son yıllarda %2'nin üzerine çıkmamakta iken, 2021 yılında İsveç için yüksek sayılabilecek % 4,1 oranında yıllık fiyat artışı gerçekleşmiştir. 2022 yılında artmaya devam eden enflasyon Eylül ayında % 9,7'ye yükselmiş, ardından Ekim ayında % 9,3'e gerilemiştir. Yaşanan gelişmelere bağlı olarak, enflasyonla mücadele kapsamında İsveç Merkez Bankası Riksbank 21 Eylül 2022 tarihinde politika faizini 1 puan arttırarak 1,75 olarak belirlemiştir. Beklentilerin üstünde gelen enflasyon oranları çerçevesinde Riksbank enflasyonu düşürmek ve enflasyon hedefini korumak amacıyla 23 Kasım 2022 tarihinde 0,75 puanlık ilave faiz artırımına gitmiştir. Böylelikle yeni politika faiz oranı 30 Kasım 2022 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere % 2,50 olarak açıklanmıştır. Riksbank tarafından yapılan açıklamada politika faiz oranının 2023 yılı başında tekrar arttırılabileceği ve sonrasında % 3'ün hemen altında kalacağı öngörüsüne de yer verilmiştir. Açıklamada para politikası ile enflasyonun düşürülmesi ve % 2 civarında istikrara kavuşmasının hedeflendiği belirtilmiştir.

İsveç ayrıca, istihdam politikaları ve nitelikli işgücünün arttırılması kapsamında işgücüne dayalı olarak uygulanan göç politikası ile işsizliğin en düşük seviyelerde seyrettiği ekonomilerden olagelmıştır. Bununla birlikte, işsizlik oranı 2020 yılının ardından 2021 yılında da % 8'in üzerinde gerçekleşmiştir. Bununla birlikte, 2022 Ekim ayında istihdam edilen kişi sayısında bir önceki yılın aynı dönemine oranla 130.000 artış kaydedilmiş olup, çalışan kişi sayısı 5.190.000'e yükselmiştir. Bu rakamlara göre işsizlik oranı 0,5 puan gerileyerek % 7,1 olmuştur.

2021 yılında İsveç'in ihracat, ithalat ve dış ticaret hacminde belirgin artışlar kaydedilmiştir. 2020 yılında 5,5 milyar ABD Doları olan ticaret fazlası 2021 yılında 2,7 milyar ABD Dolarına düşmekle birlikte, İsveç 2021 yılında da dış ticaret fazlası vermeye devam etmiştir. İsveç'in dış ticaretindeki olumlu gelişmeler, İsveç Kronunun ABD Doları karşısında % 16,9 değer kaybettiği 2022 Ocak-Eylül döneminde yavaşlayarak da olsa devam etmiştir. Bu çerçevede, İsveç'in ihracatı bir önceki yılın aynı dönemine göre % 6,3 artışla 147,8 milyar ABD Doları, ithalatı ise % 10,8 artışla 150,6 milyar ABD Doları olmuştur. Bununla birlikte, 2021 Ocak-Eylül dönemindeki 3,1 milyar ABD Doları net ihracata karşın İsveç 2022 Ocak-Eylül döneminde 2,8 milyar ABD Doları dış ticaret açığı vermiştir.

Tablo 2- İsveç Dış Ticaretinin Genel Görünümü

Birim: Milyar ABD Doları	İsveç'in Toplam İhracatı	Türkiye'nin İsveç'ten İthalatı	Tr Pay (%)	İsveç'in Toplam İthalatı	Türkiye'nin İsveç'e İhracatı	Tr Pay (%)	Türkiye-İsveç Toplam Dış Ticaret Hacmi
2020 (Yıllık)	155,1	1,61	1,0	149,6	1,21	0,8	2,82
2021 (Yıllık)	189,7	1,77	0,9	186,5	1,58	0,8	3,35
2021 (01-09)	139,0	1,26	0,9	135,9	1,19	0,8	2,45
2022 (01-09)	147,8	1,47	1,0	150,6	1,20	0,8	2,67

Kaynak: İsveç İstatistik Kurumu

Müşavirlik notu: Veriler İsveç İstatistik Kurumu'ndan İsveç Kronu olarak temin edilmiş olup, İsveç Merkez Bankası dönem ortalama kurları esas alınarak ABD Dolarına çevrilmiştir.

Dönemsel Dış Temsilcilik Raporu
2022 Temmuz-Eylül

İsveç'in Dünyadan İthalatında İlk 10 Ürün				
GTİP Kodu	GTİP Adı	2021 Ocak-Eylül	2022 Ocak-Eylül	Değişim %
27090090	Petrol Yağları ve Bitümenli Minerallerden Elde Edilen Yağlar (Ham), Diğerleri	6 776 903 794	11 353 159 062	68
85171200	Alıcısı Bulunan Verici Portatif (Cellular), Telsiz Telefon Cihazları	2 486 894 842	2 454 290 164	-1
27101943	Ağırlık İtibariyle Kükürt Oranı % 0,001'i Geçmeyenler (Motorin, Damıtık Denizcilik Yakıtı ve Diğerleri)	2 559 499 594	3 599 718 182	41
03021400	Atlantik Somonları (Salmo Salar) ve Tuna Somonları	2 401 034 974	2 817 949 059	17
85176200	Hücresel Ağlar için Ses, Görüntü veya Diğer Bilgileri Almaya, Çevirmeye ve Vermeye Mahsus Makinalar	2 172 486 129	2 170 451 251	0
84713000	Portatif Otomatik Bilgi İşlem Makinaları, Diğer Bilgi İşlem Makinaları	2 183 914 549	2 026 970 458	-7
30049000	Tedavide veya Korumada Kullanılmak Üzere İlaçlar (Diğerleri)	2 085 451 932	1 969 470 332	-6
87038010	Diğer Taşıtlar (Sadece Elektrik Motorundan Tahrikli Olanlar, Yeni Olanlar)	1 731 375 882	2 269 714 352	31
87036010	Diğer Taşıtlar (Yeni Olanlar)	1 362 483 067	988 959 814	-27
87089997	Traktörlerin, Diğer Kara Taşıtlarının Aksam, Parçaları (Diğerleri)	893 645 852	926 338 786	4

Kaynak: İsveç İstatistik Kurumu

Müşavirlik notu: Veriler İsveç İstatistik Kurumu'ndan İsveç Kronu olarak temin edilmiş olup, İsveç Merkez Bankası dönem ortalama kurları esas alınarak ABD Dolarına çevrilmiştir. Dış ticaretteki ürün bazlı değişimleri takip edebilmek açısından 2021 yılında en fazla ithalatı yapılan ilk 10 ürün dikkate alınmıştır.

Dönemsel Dış Temsilcilik Raporu
2022 Temmuz-Eylül

İsveç'in Dünyaya İhracatında İlk 10 Ürün				
GTİP Kodu	GTİP Adı	2021 Ocak-Eylül	2022 Ocak-Eylül	Değişim %
30049000	Tedavide veya Korumada Kullanılmak Üzere İlaçlar (Diğerleri)	4 638 973 154	4 571 868 203	-1
87032319	Benzinli Yeni Binek Otomobilleri-1500 Cm3<Silindir Hacmi<1600 Cm3 (Sivil Kullanım İçin)	3 660 805 739	3 465 023 031	-5
26011200	Demir Cevherleri ve Zenginleştirilmiş Demir Cevherleri, Aglomere Edilmiş	2 762 815 846	2 212 362 694	-20
87036010	Diğer Taşıtlar (Yeni Olanlar)	2 488 607 037	2 325 799 442	-7
03021400	Atlantik Somonları (Salmo Salar) ve Tuna Somonları	2 355 075 803	2 765 811 537	17
27101943	Motorin, Damıtık Denizcilik Yakıtı ve Diğer Yakıtlar (Ağırlık İtibariyle Kükürt Oranı % 0,001'i Geçmeyenler)	1 929 040 417	3 473 092 236	80
85176200	Hücreyel Ağlar İçin Ses, Görüntü veya Diğer Bilgileri Almaya, Çevirmeye ve Vermeye Mahsus Makinalar	2 104 094 191	1 906 966 527	-9
27160000	Elektrik Enerjisi	1 485 904 042	3 575 173 012	141
44071220	İğne Yapraklı Ağaçlar, Rendelenmiş	1 848 218 421	1 499 257 759	-19
47032100	İğne Yapraklı Ağaçlardan, Yarı Beyazlatılmış veya Beyazlatılmamış	1 780 948 864	1 802 413 998	1

Kaynak: İsveç İstatistik Kurumu

Müşavirlik notu: Veriler İsveç İstatistik Kurumu'ndan İsveç Kronu olarak temin edilmiş olup, İsveç Merkez Bankası dönem ortalama kurları esas alınarak ABD Dolarına çevrilmiştir. Dış ticaretteki ürün bazlı değişimleri takip edebilmek açısından 2021 yılında en fazla ihracatı yapılan ilk 10 ürün dikkate alınmıştır.

Türkiye'nin İsveç'ten İthalatında İlk 10 Ürün				
GTİP Kodu	GTİP Adı	2021 Ocak-Eylül	2022 Ocak-Eylül	Değişim %
26011200	Demir Cevherleri, Zenginleştirilmiş Demir Cevherleri (Kavrulmuş Demir Piritleri Dahil), Aglomere Edilmiş	188 631 775	225 389 919	19
87033219	Dizel/Yarı Dizel Yeni Binek Otomobilleri-1500 Cm3<Silindir Hacmi<1600 Cm3 (Sivil Kullanım İçin)	57 210 541	120 593 672	111
47032100	İğne Yapraklı Ağaçlardan - Yarı Beyazlatılmış veya Beyazlatılmamış	37 695 751	68 595 446	82
48109230	Çok Katlı Diğer Kağıt ve Kartonlar; Sadece Bir Dış Tabakası Beyazlatılmış	45 118 682	53 335 349	18
72044910	Parçalanmış Olan Döküntü ve Hurdalar (Diğer Demir ve Çelikten)	35 669 152	48 654 914	36
39041000	PVC Polivinil Klorür (Karıştırılmamış, İlk Şekilde)	31 939 546	27 542 762	-14
85176200	Ses, Görüntü ve Diğer Bilgileri Almaya, Çevirmeye, Vermeye, Yeniden Oluşturmaya Mahsus Cihazlar	38 605 035	14 393 073	-63
30049000	Tedavide veya Korumada Kullanılmak Üzere İlaçlar (Diğerleri)	32 091 741	23 158 961	-28
39011090	Polietilen Kompaundları (İlk Şekilde Özgül Kütlesi < 0, 94)	24 877 784	21 008 235	-16
72044199	Pürüz Giderme ve Preslemede Meydana Gelen Çapaklar; Diğer (Diğer Demir ve Çelikten)	27 973 637	37 717 839	35

Kaynak: İsveç İstatistik Kurumu

Müşavirlik notu: Veriler İsveç İstatistik Kurumu'ndan İsveç Kronu olarak temin edilmiş olup, İsveç Merkez Bankası dönem ortalama kurları esas alınarak ABD Dolarına çevrilmiştir. Dış ticaretteki ürün bazlı değişimleri takip edebilmek açısından 2021 yılında en fazla ithalatı yapılan ilk 10 ürün dikkate alınmıştır.

Dönemsel Dış Temsilcilik Raporu
2022 Temmuz-Eylül

Türkiye'nin İsveç'e İhracatında İlk 10 Ürün				
GTİP Kodu	GTİP Adı	2021 Ocak-Eylül	2022 Ocak-Eylül	Değişim %
26030000	Bakır Cevherleri ve Zenginleştirilmiş Bakır Cevherleri	89 004 959	0	-100
87042191	Dizel/Yarı Dizel Yeni Taşıtlar, Silindir Hac.<2500 Cm3-Taş.Kap.< 5Ton (Sivil Kullanım İçin)	40 270 229	36 142 844	-10
84501190	Otomatik Çamaşır Makinası -6 kg <Kuru Çam. Kap<10 kg	35 265 811	24 417 566	-31
73082000	Demir/Çelikten Kuleler ve Pilonlar	26 432 837	49 176 620	86
61159500	Diğer Çoraplar-Pamuktan (T 12)	21 975 828	21 971 113	0
62046231	Kadın/Kız Çocuk İçin Pantolon/Kısa Pantolon, Şort vs. Denimden	22 543 379	17 583 583	-22
84221100	Evlerde Kullanılan Bulaşık Yıkama Makineleri	17 235 514	26 458 125	54
57024200	Dokunmuş Halılar, Dokumaya Elverişli Maddelerden Diğer Yer Kaplamaları (Sentetik veya Suni Dokumaya Elverişli)	16 007 233	16 481 106	3
38220000	Laboratuvarlarda veya Teşhiste Kullanılan Reaktifler	16 851 374	6 394 726	-62
84181080	Birden Fazla Dış Kapılı Kombine Haldeki Soğutucu - Dondurucular (Diğerleri)	15 077 452	12 614 980	-16

Kaynak: İsveç İstatistik Kurumu

Müşavirlik notu: Veriler İsveç İstatistik Kurumu'ndan İsveç Kronu olarak temin edilmiş olup, İsveç Merkez Bankası dönem ortalama kurları esas alınarak ABD Dolarına çevrilmiştir. Dış ticaretteki ürün bazlı değişimleri takip edebilmek açısından 2021 yılında en fazla ihracatı yapılan ilk 10 ürüne dikkate alınmıştır.

DEĞERLENDİRME

İsveç dış ticareti, Avrupa Birliği (AB) ve Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) üyeliğinden kaynaklanan kurallara göre şekillenmektedir. AB üye ülkeleri arasında mal ticaretinde gümrük vergisi bulunmamakta ve 3. ülke ürünlerine yönelik Ortak Gümrük Tarifesi (OGT) uygulanmaktadır. Ayrıca diğer Avrupa Serbest Ticaret Birliği (EFTA) ve AB üye ülkeleri arasında 1994'te yapılan anlaşma ile oluşturulan Avrupa Ekonomik Alanı (AEA) kapsamında, AB üyesi olmayan Norveç, İzlanda ve Lihtenştayn da tek pazara dahil edilmiştir. Ülkemizle İsveç arasında ikili ticarete ilişkin tüm uygulamalar ise DTÖ hükümleri ve AB ile ticari ilişkilerimizin temelini oluşturan Gümrük Birliği çerçevesinde şekillenmektedir.

DTÖ verileri çerçevesinde İsveç 2021 yılında % 0,85 pay ile İsveç dünya ticaretinde en fazla ihracat yapan ülkeler sıralamasında 33 üncü sırada yer almıştır. En fazla ithalat yapan ülkeler sıralamasında 31 inci sırada yer alan İsveç'in dünya ithalatından aldığı pay % 0,83 olmuştur. Ülkemiz ise 2021 yılında % 1,01 pay ile en fazla ihracat yapan 30 uncu ülke olurken, ithalatta ise % 1,20 pay ile en fazla ithalat yapan 23 üncü ülke konumunda bulunmaktadır.

2021 yılında İsveç'in toplam mal ihracatı 2020 yılına oranla % 22,3 artarak 189,7 milyar ABD Doları ve ithalatı % 25,0 artarak 187,0 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. İsveç'in dış ticaret hacmi 2021 yılında bir önceki yıla oranla % 23,6 artarak 376,7 milyar ABD Doları seviyesine yükselmiştir. İsveç 2021 yılında da dış ticaret fazlası vermeye devam etmekle birlikte, 2020 yılında 5,5 milyar ABD Doları olan ticaret fazlası 2021 yılında % 46,0 gerileyerek 2,7 milyar ABD Dolarına düşmüştür. İsveç'in dış ticaretinin miktar olarak değişimi incelendiğinde ise ihracatının 2021 yılında % 7, ithalatının ise % 11 arttığı görülmektedir.

İsveç'in dış ticaretindeki olumlu gelişmeler İsveç Kronunun ABD Doları karşısında ortalama % 16,9 değer kaybettiği 2022 Ocak-Eylül döneminde yavaşlayarak da olsa devam etmiştir. İsveç'in ihracatı bir önceki yılın aynı dönemine göre % 6,3 artışla 147,8 milyar ABD Doları, ithalatı ise % 10,8 artışla 150,6 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. İsveç'in dış ticaret hacmi 2022 Ocak-Eylül döneminde bir önceki yıla oranla % 8,5 artarak 298,4 milyar ABD Doları seviyesine yükselmiştir. Bununla birlikte, 2021 Ocak-Eylül döneminde 3,1 milyar ABD Doları net ihracata karşın, ithalatın daha fazla artması sebebiyle İsveç 2022 Ocak-Eylül döneminde 2,8 milyar ABD Doları dış ticaret açığı vermiştir.

İsveç'in 2022 Ocak-Eylül dönemindeki ihracatının bölgesel dağılımı incelendiğinde, ihracatın % 74,0'ının Avrupa kıtasına yapıldığı dikkat çekmekte olup, bunun % 54,3'ü AB 27 ülkelerine gerçekleşmiştir. İsveç'in ihracatının % 12,1'i Amerika, % 10,7'si Asya, % 1,7'si Afrika ve % 1,0'ı ise Okyanusya ve Antarktika bölgelerine yapılmıştır. İthalatta Avrupa kıtasının ağırlığı % 82,1 ile daha da bariz olup, bunun % 63,1'ini AB 27 ülkeleri oluşturmaktadır. Diğer bölgelerden ithalat incelendiğinde; Asya'nın % 11,8, Amerika'nın % 4,7, Afrika'nın % 1,1 ve Okyanusya ve Antarktika'nın % 0,4 pay sahibi olduğu görülmektedir.

İsveç'in en çok ihracat ve ithalat yaptığı ülkeler arasında komşu ülkelerin ağırlığı dikkat çekmektedir. 2022'nin ilk 9 ayında İsveç'in en fazla ihracat yaptığı ilk 5 ülke; Norveç (% 10,9), Almanya (% 10,4), ABD (% 9,1), Danimarka (% 7,6) ve Finlandiya (% 7,2) olarak sıralanırken, ülkemiz 2021 yılının aynı dönemine göre üç sıra yükselerek % 1,0 pay ile 16 ncı sırada yer almıştır. İsveç'in en fazla ithalat

yaptığı 5 ülke ise; Almanya (% 15,2), Norveç (% 12,4), Hollanda (% 10,5), Danimarka (% 6,5) ve Çin Halk Cumhuriyeti (% 6,1) olarak sıralanırken, ülkemiz 2021 yılının aynı dönemine göre bir sıra yükselerek % 0,8 pay ile İsveç'in en fazla ithalat yaptığı 20 nci ülke olmuştur.

İsveç'in 2022 Ocak-Eylül ihracatının sektörel dağılımı incelendiğinde; % 39,1 ile en büyük payı makine ve ulaşım ekipmanları sektörünün aldığı görülmekte olup, bunu % 14,8 ile kimyasallar ve kauçuk ürünleri; % 11,6 ile mineraller; % 11,1 ile mineral yakıtlar ve elektrik akımı; % 10,3 ile odun ve kağıt ürünleri ve diğer ürünler takip etmektedir. Makine ve ulaşım ekipmanları sektöründe ise sanayi makineler (% 12,5), kara taşıtları (% 11,9), elektronik-haberleşme (% 9,5) alt grupları özellikle dikkat çekmektedir. 2022 Ocak-Eylül döneminde İsveç'in ithalatının sektörel dağılımı incelendiğinde ise; % 39,8 ile makine ve ulaşım ekipmanlarının ihracatın yanı sıra ithalatta da ilk sırada geldiği görülmekte olup, bunu % 13,9 ile mineral yakıtlar ve elektrik akımları; % 13,0 ile kimyasallar ve kauçuk ürünleri; % 8,8 ile mineraller ve % 2,8 ile odun ve kağıt ürünleri takip etmektedir. Hesaplamalarda diğer (% 21,6) başlığı altında sıralanan gıda, içecekler ve tütün (% 10,2); tekstil, konfeksiyon ve ayakkabı (% 5,2) ile mobilya (% 1,6) ise ihracatımız açısından potansiyel arz eden ürün grupları arasında yer almaktadır.

Ülkemiz ile İsveç arasındaki ikili ticari ilişkilerin gelişimi incelendiğinde; 2020 yılında 1,21 milyar ABD Doları olan İsveç'e ihracatımızın 2021 yılında % 31 artışla 1,58 milyar ABD Doları olarak gerçekleştiği; İsveç'ten ithalatımızın 2020 yılında 1,61 milyar ABD Doları iken 2021 yılında % 10 artışla 1,77 milyar ABD Doları olduğu; bu çerçevede 2020 yılında 2,82 milyar ABD Doları olan ikili ticaret hacmimizin 2021 yılında % 19 artışla 3,35 milyar ABD Doları seviyesine ulaştığı görülmektedir.

İkili ticari ilişkilerde 2021 yılında yaşanan artış hız kesmekle birlikte 2022 Ocak-Eylül döneminde de devam etmektedir. İsveç Kronu bazında ihracatımızın % 16, ithalatımızın ise % 27 artış gösterdiği söz konusu dönemde, kur bazlı yaşanan değişimlerin etkisiyle ihracatımız % 1,9 artarak 805 milyon ABD Doları, ithalatımız ise % 11,3 artarak 937 milyon ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. İhracatımızdaki sınırlı gelişimde, 2021 yılında en çok ihracat yaptığımız bakır cevherleri ve zenginleştirilmiş bakır cevherleri gibi bazı ürünlerin 2022 yılında ihracatının yapılmamış olması da etkili olmuştur.

Ülkemiz ile İsveç arasındaki ticarete sanayi ürünlerinin ağırlığı dikkat çekmektedir. 2021 yılında İsveç'e ihracatımızda 8'li GTİP bazında ilk 10 ürün; bakır cevherleri, dizel/yarı dizel taşıtlar, otomatik çamaşır makineleri, demir-çelikten kuleler, pamuktan çoraplar, kadın/kız çocuklar için pantolonlar, bulaşık makineleri, dokunmuş halılar, laboratuvarlarda kullanılan reaktifler ve dondurucu/soğutucular olmuştur.

2021 yılında İsveç'ten ithalatımızda 8'li GTİP bazında ilk 10 ürün ise; demir cevherleri, dizel/yarı dizel binek otomobilleri, odun hamurları, çok katmanlı kağıt ve kartonlar, demir ve çelik talaş ve döküntüleri, PVC, ses/görüntü/bilgi almaya yönelik makineler, ilaçlar, polietilen kompaundları ve demir-çelikten çapaklar olarak sıralanmıştır.

Ürün grupları (SITC) bazında yapılan değerlendirmede; makine ve ulaşım ekipmanları, malzemelere göre sınıflandırılmış mamul ürünler ve muhtelif mamul eşya ön plana çıkarken; ithalatımızda ise

makine ve ulaşım ekipmanları, yakıt hariç hammaddeler, malzemelere göre sınıflandırılmış mamul ürünler, kimyasallar ve ilgili ürünler dikkat çekmektedir.

2022 Ocak-Eylül dönemi ikili ticaretimiz 2'li harmonize sistem kodlarına göre incelendiğinde ise İsveç'e ihracatımızda; 84- nükleer reaktörler, kazanlar, makineler (210 milyon ABD Doları); 61- örme veya kroşe giyim eşyası (123 milyon ABD Doları); 87- motorlu kara taşıtları (109 milyon ABD Doları); 73- demir veya çelikten eşya (108 milyon ABD Doları); 26- metal cevherleri (67 milyon ABD Doları); İsveç'ten ithalatımızda ise 72- demir ve çelik (247 milyon ABD Doları); 84- nükleer reaktörler, kazanlar, makineler (227 milyon ABD Doları); 26-metal cevherleri (225 milyon ABD Doları); 87- motorlu kara taşıtları (172 milyon ABD Doları); 48- kağıt ve karton (155 milyon ABD Doları) ilk 5 ürün grubu olarak dikkat çekmektedir.

Ülkemiz ve İsveç arasında 2014 yılında imzalanan JETCO Anlaşması ile kurulan Türkiye-İsveç Ortak Ekonomi ve Ticaret Komisyonu (JETCO) Birinci Dönem Toplantısının 05 Mayıs 2021 tarihinde video konferans yöntemiyle yapılması ikili ekonomik ve ticari ilişkilerin gelimi açısından önemli bir gelişme olmuştur. İsveç ile ticaret hacmimizi, önümüzdeki dönemde dengeli bir biçimde arttırarak 5 milyar ABD Doları seviyesine çıkartma hedefi belirlenmiş olup, ikili ticari ilişkilerde anılan potansiyelin mevcut olduğu değerlendirilmektedir.

Türkiye-İsveç 2. Dönem JETCO Toplantısının 2023 yılı başında Stokholm'de gerçekleştirilmesi planlanmakta olup, JETCO toplantısı ile eşzamanlı olarak düzenlenecek ve iki ülke iş dünyasının temsilcilerini bir araya getirecek bir İş Forumunun ikili ekonomik ve ticari ilişkilerin gelişimi açısından son derece faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

Ülkemiz ile İsveç arasındaki ikili ekonomik ve ticari ilişkilerdeki potansiyeli açığa çıkarmak açısından iki ülke iş dünyasının düzenlenecek çeşitli etkinlikler suretiyle temas ve işbirliğinin arttırılması büyük önem taşımaktadır. Bu çerçevede, İsveç'e yönelik gerçekleştirilecek iş ve ticaret heyetleri, fuar katılımları, iş ziyaretleri, yerel firma kurulumu gibi faaliyetlerin mevcut potansiyelin realize edilebilmesi açısından son derece önemli olduğu değerlendirilmektedir. Bu çerçevede, son dönemde Türk iş dünyası temsilcileri tarafından İsveç pazarına daha fazla ilgi gösterilmesi dikkat çekmektedir.

Arz ederim.